

8. januar 2021
Sagsnr.: 19/01033
Klagenummer.: 1002814

AFGØRELSE FRA MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

STADFÆSTELSE af afgørelse i sag om afslag på dispensation til windsurfing inden for fredning i Thisted Kommune

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 78, stk. 3.¹

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Fredningsnævnet for Nordjylland, nordlig dels afgørelse af 4. december 2018 om afslag på dispensation til windsurfing på den vestlige ende af Vandet Sø i Thisted Kommune.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet² og gebyrbekendtgørelsens § 2.³ Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

**MILJØ- OG
FØDEVAREKLAGENÆVNET**
Toldboden 2
8800 Viborg

Tlf. 72 40 56 00
CVR-nr. 37795526
EAN-nr. 5798000026070
nh@naevneneshus.dk
www.naevneneshus.dk

¹ Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 om naturbeskyttelse med senere ændringer.

² Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

³ Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 27. december 2018 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøger, hvis ejendom er beliggende helt ned til Vandet Sø.

Klager har ikke til støtte for klagen anført klagepunkter ud over det, der fremgår som begrundelse for ansøgningen om dispensation.

2. Sagens oplysninger

2.1 Området

Vandet Sø er en 480 hektar stor sø på kalkbund. Landskabet omkring søen er præget af bakket klitlandskab, og søen er omgivet af gamle kyst-skrænter.

Søen og de omgivende arealer blev fredet Overfredningsnævnets kendelse af 19. april 1977.⁴ Formålet med fredningen var bl.a. at sikre søen som sådan med dens landskabelige betydning og naturmæssige særpræg, og at sikre søens omgivelser mod skæmmende bebyggelses- og beplantningsmæssige ændringer. Ved kendelsen blev sejlads med båd med motor forbudt, hvis fartøjet kan præstere en fart på over 5 knob.

Fredningen blev ved Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 5. februar 2015⁵ suppleret med en fredning for så vidt angår vandfladen. Formålet med fredningen var at beskytte søen mod sejlads og surfing, der kan være en trussel mod områdets fugleliv og øvrige naturværdier, at sikre at der kan ske en vis rekreativ benyttelse af søen, uden at beskyttelsesinteresserne tilsidesættes, samt at medvirke til at sikre en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, som udgør grundlaget for områdets udpegning som Natura 2000-område.

Området er endvidere udpeget som Natura 2000-område 24, Hanstholm Reservatet, Nors Sø og Vandet Sø, og består af Habitatområde nr. H24 og nr. H220 og Fuglebeskyttelsesområde nr. F22.

Udpegningsgrundlaget for habitatområderne omfatter bl.a. naturtyperne rigkær (7230), lobeliesø (3110) og hvid klit (2120) og de beskyttede arter stor vandsalamander (1166), damflagermus (1318) og odder (1355).

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområdet omfatter bl.a. rørdrum, nordisk lappedykker, sangsvane, kortnæbbet gås, tinksmed og mo-sehornugle.

⁴ Ved Overfredningsnævnets kendelse af 19. april 1977 om fredning af Vester Vandet Sø med omgivelser, <https://www2.blst.dk/nfr/02434.01.pdf>.

⁵ Natur- og Miljøklagenævnet afgørelse af 5. februar 2015 om supplerende fredning af Vandet Sø i Thisted Kommune, <https://www2.blst.dk/nfr/08167.00.pdf>.

2.2 Den påklagede afgørelse

Fredningsnævnet for Nordjylland, nordlig del har den 4. december 2018 i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddelt afslag på klagers ansøgning om dispensation fra den supplerende fredning til at windsurfe på den vestlige ende af Vandet Sø i Thisted Kommune.

Klager har om baggrunden for ansøgningen anført, at konsekvensen af den supplerende fredning er, at windsurfing på søen er blevet mere besværlig. Klager har oplyst, at inden fredningen kunne udstyret tages fra et fiskehus mindre end 50 m fra søen, uden at der skulle medgå tid til klargøring, fragt af udstyr på trailer m.v. Fredningen betyder ifølge klager også, at klagers børn ikke selv kan tage udstyret for at surfe, men skal fragtes til søens østlige ende. Det er klagers vurdering, at en dispensation fra forbuddet vil have en meget begrænset virkning, om nogen, i forhold til de aktiviteter, der fortsat er tilladt i området. Klager vurderer således heller ikke, at en dispensation vil øge offentlig windsurfing uden for det tilladte område. Informeres der yderligere om, at det kun er for de lokale lodsejere, det er tilladt at windsurfe uden for det udpegede område, vil dette efter klagers opfattelse ikke motivere andre til det.

Thisted Kommune har den 10. oktober 2018 som fredningstilsyn bemærket, at det kan fremstå uklart for øvrige brugere af Vandet Sø, hvor på søen det er tilladt at windsurfe, såfremt klager gives dispensation til windsurfing i den vestlige ende af søen, hvilket vil besværliggøre kommunens rolle som tilsynsmyndighed. Kommunen har den 18. november 2018 udtalt, at det ikke kan udelukkes, at windsurfing på den vestlige ende af søen vil have en påvirkning på specielt rødrummens yngle- og leveområder. På denne baggrund har kommunen anbefalet, at ansøgningen ikke imødekommes.

Fredningsnævnet har den 21. november 2018 besigtiget området. Under besigtigelsen anførte klager, at klagers hustand alene har behov for at windsurfe fra egen bred til den østlige del af søen. Danmarks Naturfredningsforening tilsluttede sig ved besigtigelsen Thisted Kommunes bemærkninger til ansøgningen.

Ved afgørelsen har fredningsnævnet lagt vægt på, at den supplerende fredning ved Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af den 5. februar 2015 har til formål at beskytte søen mod sejlads og surfing, der kan udgøre en trussel mod områdets fugleliv og øvrige naturværdier, samt hensynet til Thisted Kommunes mulighed for som tilsynsmyndighed at håndhæve forbuddet mod windsurfing på den vestlige del af søen. Fredningsnævnet har på denne baggrund vurderet, at det ansøgte strider mod formålet med fredningen.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

Det følger af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, at fredningsnævnet kan dispensere fra bestemmelserne i en fredning, når det ansøgte ikke er i strid

med fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1, og hel eller delvis ophævelse af en fredning kan, jf. stk. 5, kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Fredningsnævnet kan i henhold til § 50, stk. 2, kun meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for.

Det fremgår af fredningsbestemmelsernes § 1 i Natur- og Miljøklagenævnet afgørelse af 5. februar 2015 om supplerende fredning af Vandet Sø, at fredningen har til formål:

”at beskytte Vandet Sø mod sejlads og surfing, der kan være en trussel imod områdets fugleliv og øvrige naturværdier,
at sikre, at der kan ske en vis rekreativ benyttelse af Vandet Sø, uden at beskyttelsesinteresserne tilsidesættes, og
at medvirke til at sikre en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, som udgør grundlaget for områdets udpegning som Natura 2000 område.”

Det fremgår af fredningsbestemmelsernes § 2 om sejlads og surfing, at:

”Sejlads med motor må kun finde sted med fartøjer, som højst kan præstere en maskindrevet hastighed på 5 knob. Bestemmelsen i pkt. 17 i Overfredningsnævnets kendelse af 19. april 1977 ophæves.

Kitesurfing o. lign. er forbudt på hele søen.

Surfing på surfbrætter med fast monteret sejl (windsurfing) er alene tilladt i den østlige del af søen i det område, som er vist på fredningskortet, og kun i perioden fra 1. april til 1. oktober.

Sejlads med små fartøjer som robåde, kanoer og kajakker er fortsat tilladt på hele søen.”

Det fremgår om baggrunden for rejsningen af sagen om en supplerende fredning af søarealet, at Vandet Sø siden den oprindelige fredning i 1977 i et stadigt stigende omfang blev anvendt til surfing, og at lokalt fastsatte forbud mod surfing på dele af søen bortfaldt i 2008, hvorefter det var muligt at surfe på hele søens areal.

Danmarks Naturfredningsforening ønskede som sagsrejser et forbud mod surfing på hele søen, idet den intensiv rekreativ brug af søen ved surfing var uforenelig med de beskyttelseshensyn, der knytter sig til blandt andet søens rige fugleliv.

Fredningsnævnet fandt, at aktiviteter som windsurfing og kitesurfing kunne have en negativ indflydelse på fuglelivet særligt i søens vestlige ende modsat den østlige ende, hvor der er adgang fra kommunens arealer, og tillod herefter windsurfing i den syd-østlige tredjedel af søen.

Natur- og Miljøklagenævnet stadfæstede afgørelsen med den ændring, at windsurfing er tilladt i den syd-østlige tredjedel af søen fra den 1. april til den 1. oktober.

Miljø- og Fødevareklagenævnet er enig i Fredningsnævnet for Nordjylland, nordlig dels vurdering af, at det ansøgte strider mod fredningens formål.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har lagt vægt på, at den supplerende fredning af Vandet Sø efter det oplyste om baggrunden for fredningen og fredningens formålsbestemmelse er vedtaget med et specifikt formål om i videst mulige omfang at friholde søen for sejlads og surfing, der kan være en trussel mod områdets fugleliv og øvrige naturværdier. Nævnet bemærker, at det ansøgte vil indebære yderligere surfing uden for det hertil udpegede område inden for fredningen og kan medføre forstyrrelser for en del af de fuglearter, der er en del af det fuglebeskyttelsesområde, som Vandet Sø er en del af.

Det ansøgte udgør dermed en sådan videregående afvigelse fra fredningen, at en tilladelse hertil vil kræve enten en hel eller delvis ophævelse af fredningen, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 5.

3.2 Gebyr

Som følge af afgørelsen tilbagebetales det indbetalte klagegebyr ikke, jf. gebyrbekendtgørelsen § 2.

3.3 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Fredningsnævnet for Nordjylland, nordlig dels afgørelse af 4. december 2018 om afslag på dispensation til windsurfing på den vestlige ende af Vandet Sø i Thisted Kommune.